

Ο Χαβιέρ Θέρκας θεωρείται ένας από τους σημαντικότερους συγγραφείς αυτή τη στιγμή στην Ισπανία.

Ο πρωταγωνιστής του βιβλίου, διδάσκει φωνολογία σε ένα πανεπιστήμιο της Αμερικής. Η ζωή του έχει μια συγκεκριμένη ρουτίνα και δεν κρύβει εκπλήξεις, μέχρι τη μέρα που θα εμφανιστεί ο καινούριος του γείτονας, ο οποίος τυχαίνει να είναι και συνάδελφός του. Τη μέρα που θα τον γνωρίσει η ζωή του αλλάζει. Αρχικά παθαίνει ένα διάστρεμμα την ώρα που έτρεχε, έπειτα αναγκάζεται να παραχωρήσει το γραφείο του στο πανεπιστήμιο στον γείτονά του. Παρακολουθεί τους συναδέλφους του να μαγεύονται από τον νέο τους συνάδελφο και την κοπέλα με την οποία διατηρεί μια χαλαρή σχέση να έλκεται από αυτόν. Ο νέος του γείτονας του κλέβει σταδιακά τη θέση στο Πανεπιστήμιο, το γραφείο, ακόμη και την ερωμένη του.

Σαν να μην έφταναν όλα αυτά, μια επίσκεψη στο διαμέρισμα του γείτονά του τον τρομάζει, αφού διαπιστώνει ότι το εσωτερικό του είναι μια πιστή αντιγραφή του δικού του διαμερίσματος, από τα έπιπλα μέχρι τους πίνακες. Όλα αυτά αρχίζουν να του δημιουργούν αμφιβολίες σχετικά με τη διανοητική του ισορροπία.

Τα συμπτώματα της ψυχοπαθολογίας του τα κουρδίζει ο καινούριος γείτονας και συνάδελφός του, ο οποίος γίνεται άθελά του η αφορμή να χάσει ο ήρωάς μας την επαφή με την πραγματικότητα.

Ποια είναι τα συστατικά ενός εφιάλτη; Ο φόβος, το κενό, η απειλή; Χρησιμοποιώντας ένα τρίτο πρόσωπο, έναν αποστασιοποιημένο αφηγητή, ο συγγραφέας χτίζει σταδιακά μια περίεργη κατάσταση για τον πρωταγωνιστή του μυθιστορήματος. Του αφαιρεί κλιμακωτά όλα τα επίπεδα ασφάλειας που διαθέτει: πρόβλημα με την υγεία του, υποβιβασμός στην εργασία του, απόρριψη στην προσωπική του ζωή.

Όλα αυτά συνδέονται με την άφιξη ενός «εισβολέα», ο οποίος φαίνεται καλοπροαίρετος και φιλικός. Το γεγονός αυτό τον καθιστά δύσκολο αντίπαλο, μια απειλητική φιγούρα.

Η ολοκλήρωση της ιστορίας αφήνει στον αναγνώστη να επιλέξει εάν αυτό που διάβασε είναι η πραγματικότητα ή μια φοβία του ήρωά μας. Πάντως ο συγγραφέας καταφέρνει να δείξει ότι ο εφιάλτης προέρχεται κυρίως από τη στέρηση αυτών που διαθέτουμε και που τα θεωρούμε δεδομένα.

«Ο ένοικος» δείχνει την αγωνία και την απελπισία του ανθρώπου, όταν εγκλωβίζεται σε φοβίες.

Στο μυθιστόρημα αυτό, στο επίπεδο της πλοκής, δεν συμβαίνει τίποτε το αξιοσημείωτο. Ένας φαύλος κύκλος που οι άνθρωποι συνήθως ονομάζουν καθημερινότητα ή ρουτίνα.

«Τα πάντα επαναλαμβάνονται» συλλογιέται διαρκώς ο κεντρικός ήρωας.

Ο κόσμος του ήρωα είναι ένας κόσμος αβεβαιότητας και ανεξέλεγκτης αυτοκαταστροφής. Στην ουσία βιώνει ένα πολύ συγκεκριμένο είδος επίθεσης: νομίζει ότι κάποιος έρχεται να εγκατασταθεί μέσα στην ίδια τη ζωή του και να τον εξαφανίσει. Βιώνει έναν εφιάλτη που κατασκεύασε ο ίδιος με υλικά από την έλλειψη εμπιστοσύνης στον εαυτό του.

Ο συγγραφέας αποκαλύπτει την πραγματικότητα στη μυθοπλασία του λίγο πριν η τρέλα καταπιεί σαν μαύρη τρύπα τον ήρωά του.

«Είναι σαν καταδίκη, να θέλεις πάντα αυτό που δεν έχεις και να μη θέλεις ποτέ αυτό που έχεις».

Σταμάτης Τσαχάλης

